

THỰC TRẠNG TIẾP NHẬN NGÔN NGỮ VĂN BẢN LUẬT ĐẤT ĐAI CỦA NGƯỜI ÊĐÊ TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ BUÔN MA THUỘT

Thái Thị Hoài An¹, Lê Thị Thom²

Ngày nhận bài: 02/12/2022; Ngày phản biện thông qua: 19/12/2022; Ngày duyệt đăng: 31/03/2023

TÓM TẮT

Bài viết này bao gồm các nội dung về kết quả nghiên cứu thực trạng tiếp nhận của người Êđê ở thành phố Buôn Ma Thuột đối với ngôn ngữ pháp luật trong các văn bản Luật Đất đai. Hiện nay, có gần 90% người Êđê được khảo sát trên địa bàn thành phố Buôn Ma Thuột hiểu rất ít hoặc không hiểu về ngôn ngữ pháp luật trong các văn bản Luật Đất đai. Đồng thời, có rất ít người Êđê tiếp cận nguồn thông tin về pháp luật từ các công ty, văn phòng luật. Đây là thông tin đáng lưu ý để các nhà quản lý xã hội có chính sách thúc đẩy việc tuyên truyền, phổ biến pháp luật trên các phương tiện truyền thông đại chúng.

Từ khóa: tiếp nhận ngôn ngữ, luật pháp, người Êđê.

1. MỞ ĐẦU

Pháp luật là hệ thống các quy tắc xử sự chung được Nhà nước đặt ra để đảm bảo sự tồn tại, vận hành bình thường của một xã hội. Trong công tác quản lý hành chính, pháp luật đóng vai trò là hành lang pháp lý, là cơ sở cho tổ chức, cá nhân thực thi nhiệm vụ. Với vai trò quan trọng của mình, các văn bản pháp luật đòi hỏi được xây dựng với những yêu cầu chặt chẽ cả về nội dung, hình thức mà yêu cầu về ngôn ngữ là cơ bản.

Đối với người dân, việc hiểu và thực hiện đúng những quy định trong văn bản pháp luật nói chung và văn bản về Luật Đất đai hiện hành nói riêng còn gặp không ít những khó khăn, trở ngại. Chính vì vậy, có rất nhiều trường hợp, do chưa nhận thức rõ văn bản pháp luật, người dân đã vi phạm luật đất đai. Đặc biệt, đối với người đồng bào dân tộc thiểu số, tình trạng này lại xảy ra thường xuyên và nghiêm trọng hơn. Nguyên nhân là do người đồng bào dân tộc thiểu số gặp rào cản về ngôn ngữ trong quá trình tiếp nhận văn bản Luật Đất đai.

Trong lĩnh vực đất đai, thời gian qua, trên địa bàn thành phố Buôn Ma Thuột còn tồn tại những vi phạm trong thực thi các loại văn bản pháp luật. Những hành vi như sử dụng đất không đúng mục đích, không phân biệt rõ những phạm vi được sử dụng trong các loại đất hoặc tranh chấp mâu thuẫn đất đai,... một phần do người dân ít quan tâm, ít tiếp xúc với các loại văn bản pháp luật. Bên cạnh đó, trong một số trường hợp, dường như người dân cũng chưa thống nhất trong cách hiểu văn bản để thực hiện theo quy định của pháp luật. Thực tiễn trên đã gây nên những khó khăn nhất định trong công tác quản lý xã hội trên địa bàn.

Vậy, thực trạng tiếp nhận của người Êđê ở

thành phố Buôn Ma Thuột đối với ngôn ngữ pháp luật trong các văn bản Luật Đất đai được biểu hiện như thế nào? Bài viết này được thực hiện với mục tiêu trả lời câu hỏi trên.

2. NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Nội dung nghiên cứu

Bài viết bao gồm các nội dung về kết quả nghiên cứu thực trạng tiếp nhận của người Êđê ở thành phố Buôn Ma Thuột đối với ngôn ngữ pháp luật trong các văn bản Luật Đất đai. Văn bản Luật Đất đai 2013 (Quốc hội, 2013) là văn bản chính được sử dụng trong việc khảo sát. Nội dung nghiên cứu cụ thể như sau:

- Khái quát về ngôn ngữ pháp luật và người Êđê ở thành phố Buôn Ma Thuột.

- Mức độ biết các văn bản Luật Đất đai hiện hành của người Êđê ở thành phố Buôn Ma Thuột.

- Mức độ hiểu các văn bản Luật Đất đai hiện hành của người Êđê ở thành phố Buôn Ma Thuột.

2.2. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết được thực hiện dựa trên phương pháp nghiên cứu ngôn ngữ học với kỹ thuật thu thập thông tin bằng bảng bản câu hỏi của phương pháp điều tra xã hội học.

Thành phố Buôn Ma Thuột có diện tích hơn 370 km², dân số hơn 500.000 người, thuộc các dân tộc Kinh, Êđê, K'Ho, Cơ Tu, Xơ Đăng, Gia Rai... (Minh Hạnh, 2021). Người Êđê chiếm 18% tổng số dân với khoảng 90.000 người. Áp dụng công thức xác định cỡ mẫu $n = N/(1+N)$, trong đó N là tổng thể (90.000), sai số e là 0,07%, chúng tôi có mẫu là 210 người. Để tăng tính đại diện, chúng tôi chọn thực hiện khảo sát đại diện 240 hộ gia đình là người Êđê trên địa bàn thành phố Buôn Ma

¹Khoa Sư phạm, Trường Đại học Tây Nguyên;

²Trường THPT Lê Duẩn, TP. Buôn Ma Thuột;

Tác giả liên hệ: Thái Thị Hoài An; ĐT: 0905861975; Email: tthan@ttn.edu.vn.